

Programska oprema COBISS3

Opis dopolnitev v segmentu Katalogizacija

([Priročnik COBISS3/Katalogizacija](#))

V6.14-00, 9.–10. december 2017

- V bibliografskih bazah je dodana kontrola, ki zahteva vnos v podpolje 610a, če obstaja podpolje 610z.
- Spremenjena je kontrola v podpolju 215a v zapisih za znanstvene monografije, ki morajo vsebovati vsaj 20 strani.
- Spremenjen je prikaz začasno shranjenih zapisov in predlog na odložišču. Zavihki z zapisi, ki nimajo identifikacijske številke, so poimenovani z imenom začasnega zapisa ali predloge.
- Dopolnjen je prenos zapisov iz baze podatkov METADAT, ki je do zdaj omogočal le postopek izdelave zapisov CIP.
- V CONOR so dodani indeksi za normativno kontrolo korporacij.
- V iskalniku po bazi podatkov CONOR je omogočeno omejevanje.
- Med attribute v bazi podatkov CORES je dodana identifikacijska številka zapisa (CORES.XX-ID).
- Pri vnosu v podpolja 70X3 je urejeno iskanje avtorjev, katerih ime vsebuje črko ß.
- Iskanje je izboljšano tako, da lahko uporabimo znak za krajšanje tudi v primeru, ko iskalno zahtevo vpišemo z narekovaji.
- V standardnem prikazu je popravljen izpis pri vzporednih podatkih o podrejenih delih.
- Odpravljena je napaka pri izpisu datuma v oknu METADAT.
- V brskalniku je odpravljena napaka pri izpisu normativnih zapisov z objektno metodo **Pripravi zapise za izpis.**

V6.13-00, 30. september–1. oktober 2017

- V bibliografskih bazah je dodana kontrola, ki zahteva vnos v podpolje 330a, če obstaja podpolje 330z.
- Spremenjena je kontrola pri vnosu kodiranih polj za posamezne vrste neknjižnega gradiva, ki se v zapisih za sestavne dele več ne izvaja.
- V bibliografskih bazah in v normativni bazi je dodana kontrola, ki glede na kodo za državo v podpolju 102a preverja pravilnost kode za regijo v podpolju 102b.
- V normativni bazi so dodane še tri kontrole. Prva preverja, ali se v poljih za točke dostopa za korporacije (210, 410, 510) vrednosti indikatorjev ujemajo. Druga zahteva, da se mora v zapisih za korporacije koda v podpolju 150b ujemati z vsebino podpolja 210f. Tretja pa

zahteva, da je v poljih za sorodne točke dostopa (5XX) podpolje 3 za povezavo s sorodnimi točkami dostopa obvezno izpolnjeno.

- Dopolnjen je prenos rezultatov iskanja v Excel, tako da se pravilno prenesejo podatki, ki se začnejo z narekovajem.
- Redaktorjem normativnih zapisov za korporacije je omogočeno urejanje tudi normativnih zapisov, označenih za brisanje.
- V zgornjem delu okna **METADAT** je dodan datum prvega vpisa v bazo METADAT.
- V CORES.SI je vključeno iskanje z iskalnim strežnikom SOLR.
- Odpravljena je napaka pri izpisu uporabniško definiranih atributov.
- Odpravljena je napaka pri priklicu priročnega menija v urejevalniku.

V6.12-00(10), 7. september 2017

- Odpravljena je omejitev števila normativnih zapisov, kadar se v lokalnih bazah podatkov usklajujejo bibliografski zapisi z normativnimi.

V6.12-00, 17.–18. junij 2017

- V iskalniku po bazi podatkov CORES je omogočeno skeniranje.
- V iskalniku je odpravljena napaka pri delovanju logičnih operatorjev, kadar je v uporabniškem vmesniku izbrana velikost črk 20.
- Spremenjena je kontrola pri vnosu tipologije v zapise za integrirne vire. Dopusčen je vnos tipov "2.26" in "2.27".

V6.11-03, 20.–21. maj 2017

- V bibliografskih bazah podatkov sta dodani dve novi programski kontroli. V poljih 338 – *Opomba o financiranju* in 856 – *Elektronska lokacija in dostop* se preverja, ali je izbrana ustrezna vrednost indikatorja.
- Spremenjena je kontrola pri vnosu tipologije v zapise za integrirne vire. Dopusčen je vnos tipologije v zapise za nekatere spletne baze podatkov.
- Pri shranjevanju kratkih normativnih zapisov je ukinjeno sporočilo o obveznem vnosu v podpolji 100b in 120b.
- Odpravljena je napaka pri izpisu sorodnih točk dostopa.

V6.11-00, 15.–17. april 2017

- Pooblastilo za kreiranje normativnih zapisov za korporacije (CAT_NEWCB) je ločeno od pooblastila za kreiranje normativnih zapisov za osebna imena (CAT_NEWPN).
- Prilagojena je velikost pisave pri izpisu arhivskih zapisov na tiskalnik.

V6.10-03, 25.–26. marec 2017

- Poenoteno je delovanje iskalnika pri izbirnem in ukaznem iskanju, kadar so uporabljeni znaki za krajšanje.

- Odpravljena je napaka v izpisu števila zadetkov po iskanju.

V6.10-02(03), 14. marec 2017

- Odpravljena je napaka pri usklajevanju bibliografskih zapisov z normativnimi v sistemih, kjer vodijo kataloge v več pisavah.

V6.10-02(01), 8. marec 2017

- Pri prevzemanju zapisov iz COBISS.Net se podatki o prvem in zadnjem prevzemu iz COBIB-a ne prenesejo več v sistemsko polje.
- V normativni bazi podatkov se zdaj izpisuje besedilo programske kontrole ob vnosu v podpolje *001x – Številka originalnega zapisa**.

V6.10-02, 1. marec 2017

- V brskalniku in odložišču zapisov je omogočeno primerjati posamezne verzije arhivskih bibliografskih in normativnih zapisov.
- Dodajanje arhivskih normativnih zapisov v odložišče vmesnika za katalogizacijo je omogočeno katalogizatorjem s pooblastilom CAT_A_MON.
- V bibliografskih bazah podatkov je dodana nova programska kontrola pri vnosu v podpolje *5 – Ustanova, na katero se nanaša vsebina polja*. Odslej je v to podpolje možno vpisati le siglo domače knjižnice.
- Odpravljene sta napaki pri prevzemanju zapisov v lokalno bazo podatkov in pri povezavi preko številke ISSN.

V6.10-01, 19. februar 2017

- Poenoteno je delovanje metode **Odložišče / Izpis iz arhiva** ne glede na vrsto zapisa.

V6.10-00(02), 1. februar 2017

- Odpravljena je napaka pri pripravi seznamov izpisov: KAT-SEZ-01, KAT-SEZ-02, KAT-SEZ-03.

V6.10-00(01), 30. januar 2017

- Odpravljena je napaka pri prikazu znaka NSB/NSE.

V6.10-00, 29. januar 2017

- Tudi v neslovenskih vmesnikih sta dodani ikoni za arhivske zapise.

V6.9-00(01), 27. december 2016

- Odpravljena je napaka pri metodi **Odložišče / Prikaži v standardnem formatu**.

V6.9-00, 14.–15. december 2016

- Omogočen je vpogled v arhivsko bazo bibliografskih zapisov iz COBIB.SI in arhivsko bazo normativnih zapisov iz CONOR.SI.
- Omogočeno je brisanje zapisov iz baze podatkov METADAT.
- V zgornjem delu okna **METADAT** s seznamom zapisov sta dodana stolpca Status v COBISS in Status pri ponudniku. Vrednosti, ki označujejo, da zapis čaka na redakcijo, so izpisane poudarjeno.
- V oknu **METADAT** je pri atributu "Ponudnik zapisa" pripisan datum vpisa podatkov v bazo podatkov METADAT. Spremenjen je prikaz datumov.
- Urejen je vpis ponovljenega podatka o naslovu URL v bazo podatkov METADAT.
- Dodana je metoda **Odložišče / Preveri dvojnike**, s katero lahko preverimo, ali je zapis iz odložišča dvojnike ali več zapisov v COBIB-u.
- V CONOR.SI je vključeno iskanje z iskalnim strežnikom SOLR.
- Odpravljena je napaka pri skeniranju po vsebini, ki se začne z znakom "=".
- Za NUK je omogočeno brisanje normativnih zapisov za korporacije.

V6.8-00(02), 12.–13. oktober 2016

- Odpravljena je napaka pri preverjanju podvojenih točk dostopa v normativni bazi podatkov.
- Za normativne zapise, označene s statusom *izbrisani zapis*, metoda **Zapis / Uredi zapis** ni aktivna.

V6.8-00, 4.–5. oktober 2016

- Za indeksiranje baze ISSN se odslej uporablja iskalni strežnik SOLR.
- Odpravljena je napaka po kliku na gumb **LC/NAF** v oknu **Povezovanje z zapisi iz CONOR.SI**.

V6.7-03, 7. september 2016

- Pri vnosu v vgradna polja je dopolnjena kontrola 43. Odslej se preverja tudi ponovljivost vgrajenih polj.
- Odpravljena je pomanjkljivost pri potrjevanju s tipko Enter pri vnosu šifer raziskovalcev in pri povezovanju z normativnimi zapisi.
- Odpravljena je napaka pri vnosu v polja, ki so jih knjižnice povezale s šifranti.
- Odpravljena je napaka pri shranjevanju bibliografskih zapisov, ki vsebujejo šifro raziskovalca.

V6.7-02, 25.–26. avgust 2016

- Vzpostavljena je povezava s sistemom SICRIS pri vnosu šifre raziskovalca. Takoj po vpisu šifre raziskovalca v SICRIS je na voljo tudi v šifrantu COBISS.
- Odpravljena je napaka po kliku na gumb **Dostop** v oknu **METADAT**.

V6.7-00, 25.–26. junij 2016

- Programske kontrole so usklajene z novo verzijo programske opreme *Bibliografije, V5.4*.
- Dopolnjen je iskalnik po bazi podatkov ISSN.

V6.5-00, 2.–3. april 2016

- Omogočena je uporaba črkovalnika za slovenski jezik, ki označuje zatipkane in napačno zapisane besede. Preverja jih v tistih delih zapisov, v katerih se pričakuje besedilo v slovenščini: v podpoljih, ki jih vedno izpolnjujemo v jeziku katalogizacije, in tudi v podpoljih, katerih vsebino prepisemo z vira, kadar je gradivo v slovenščini. Črkovalnik je možno vključiti ali izključiti v vmesniku za katalogizacijo v meniju **Nastavitve**, tako da označimo ali izpraznimo potrditveno polje "Črkovalnik".
- Omogočeno je prevzemanje bibliografskih podatkov različnih ponudnikov s pomočjo baze podatkov METADAT. V razred **Bibliografski zapis** je v meni **Iskanje** dodana metoda **METADAT**, s katero dostopamo do zapisov v tej bazi. Metoda je vidna le v knjižnicah, ki so dobile od ponudnikov podatke in poskrbele za njihov vpis v METADAT. Vsaka knjižnica lahko dostopa le do zapisov svojih ponudnikov. Za prevzemanje zapisov iz METADAT potrebujemo pooblastilo **CAT_METADAT**.
- V iskalnik je namesto gumba **Naslednjih 50** dodan gumb **Naslednjih 200**, s katerim lahko med rezultate iskanja prenesemo po 200 zapisov naenkrat.

V6.4-00, 5.–6. december 2015

- V iskalniku je spremenjen položaj posameznih elementov in preimenovan gumb za iskanje bibliografskih zapisov v lokalni bazi podatkov. Iskalnik je tudi dopolnjen: z gumbom za izbiro načina iskanja (izbirno iskanje, ukazno iskanje), z gumbom za uporabo operatorja EMPTY, NOT ali NOTEMPTY, s spustnim seznamom za izbiro med operatorjema AND ali OR in poljem za razvrščanje rezultatov iskanja po izbranem atributu. V iskalniku je privzeto izbirno iskanje, z gumbom **Ukazno iskanje** pa preidemo na iskanje z iskalnimi predponami in priponami ter logičnimi in kontekstnimi operatorji. Polji Omejevanje in Skeniranje, s katerima dodatno omejimo iskanje, sta ločeni od iskalnih polj.

V6.3-00, 4.–5. julij 2015

- V šifrante za hitrejši vnos so dodani novi sezname pogosto rabljenih fraz, ki se uporabljajo v podpoljih 323a, 600w–609w in 8563. Dopolnjena sta tudi seznama, ki se uporabljata v podpoljih 200b in 300a.
- Za bibliografije iz skupin BIB2XX – osebne bibliografije, BIB5XX – bibliografije skupin in BIB6XX – bibliografije ustanov je dodana možnost priprave parametrskih datotek tipa

sel. Vanje lahko vpišemo daljšo iskalno zahtevo oz. zahtevo, ki jo želimo večkrat uporabiti.

V6.1-00, 15. oktober 2014

- V zapisih za elektronske vire je omogočen vnos nekaterih kodiranih polj za neknjižno gradivo.
- V bibliografijah in seznamih predmetnih oznak je v seznamu pripravljenih izpisov odslej možno izbrisati več datotek hkrati.

V6.0-03, 4. september 2014

- Dopolnjeni sta pooblastili za vzajemno katalogizacijo monografskih publikacij (**KAT_A_MON**) in kontinuiranih virov (**KAT_B2_CON**). S prvim pooblastilom lahko odslej urejamo tudi zapise za besedilne elektronske monografske publikacije, z drugim pa tudi zapise za besedilne elektronske serijske publikacije. Pooblastila za neknjižno gradivo (**KAT_C_NBM**) za katalogizacijo tovrstnih publikacij ne potrebujemo več.
- Za hitrejši vnos opomb v poljih 300, 320, 324, 327, 328 in 337 so pripravljene sezname pogosto rabljenih fraz in uvrščeni v spustni seznam pri "Šifrant" v oknu za nastavitve lastnosti podpolj. Posamezni šifranti so poimenovani po imenih polj. Pred uporabo jih je treba povezati s posameznim podpoljem, kar lahko stori oseba, ki ima v knjižnici pooblastilo **KAT_EDITTYPE**. Pri nastavitvi lastnosti podpolja je pomembno, da je označeno le potrditveno polje pri "Pomoč pri vnosu", saj se bo tako po vnosu kode iz šifranta v vnosno polje prenesel le njen pomen. Potrditveno polje pri "Obvezni vnos" ne sme biti označeno, da lahko v vnosno polje še vedno vpišemo besedilo, ki ga v šifrantu ni. Podobna šifranta že uporabljamo v podpoljih 200b in 500m.

V6.0-00, 14.–15. junij 2014

- V števcih je v predpono odslej možno vpisati oznake za tekoče leto, mesec in dan, ki omogočajo samodejni vpis datuma v določeno podpolje.
- Indeks **FR=** je dopolnjen tako, da omogoča iskanje po vrsti elektronskega vira (v podpolju 135a).

V5.3-06, 8. maj 2014

- Tipologijo dokumentov/del je možno odslej verificirati tudi v segmentu COBISS3/Katalogizacija. V razred **Bibliografski zapis** je dodana metoda **Verifikacija tipologije**, s katero dokumentom/delom potrdimo in zaklenemo tipologijo ali pa odklenemo že potrjeno tipologijo. Uporaba metode je vezana na pooblastilo **KAT_LOCKTD**, ki ga imajo Osrednji specializirani informacijski centri.
- Dodan je nov razred **Števci v katalogizaciji**, ki je namenjen določanju števec v posameznih podpoljih. Za določitev in urejanje števec potrebujemo pooblastilo **KAT_EDITTYPE**.
- V podpolje *500m – Jezik (ko je del značnice)* je dodan globalni šifrant za pomoč pri vnosu. Podoben šifrant uporabljamo tudi v podpolju *200b – Splošna oznaka gradiva*. Za

hitrejši vnos vtipkamo le kodo jezika in se besedilo vpiše avtomatsko. V vnosno polje pa lahko vpišemo tudi besedilo, ki ga v šifrantu ni.

- V primerjavi z obstoječim iskalnikom je v iskalniku LUCENE/SOLR odstranjen gumb **Določi mejo**, s katerim smo določali največje število iskalnih pojmov.

Spremembe pri iskanju:

- iskalno zahtevo je odslej možno krajšati tudi z znakom "%", in sicer na začetku posamezne besede, v sredini ali na koncu
- pri iskanju po številki ISSN nam vezaja ni treba več vnašati
- pri vnosu iskalnih zahtev, ki vsebujejo diakritične in druge znake, imamo odslej dve možnosti
  - iskalno zahtevo, ki vsebuje znake č, š, ž, ć, đ, lahko vpišemo samo z osnovnimi znaki ali pa z vsemi naštetimi znaki
  - iskalno zahtevo, ki vsebuje diakritične znake, lahko vpišemo z vsemi diakritičnimi znaki, samo z nekaterimi ali pa brez njih
- nabor znakov, zaradi katerih moramo iskalni pojem zapisati v narekovajih, je razširjen (":", "*", "%", "<", ">", "#")
- kontekstna operatorja WITH in SUBFIELD v iskalniku LUCENE/SOLR ne delujeta, operator NEAR pa ne deluje v kombinaciji z levim krajšanjem
- iskalno predpono ID= je odslej možno kombinirati z omejevanjem

V5.3-02, 17.–19. januar 2014

- Prezemanje zapisov iz baze podatkov ISSN poteka odslej po protokolu OAI-PMH, kar omogoča, da se baza podatkov ISSN ažurira pogosteje, in sicer enkrat dnevno (prej enkrat mesečno), izvorni zapisi pa so v formatu MARC 21 (prej ISSN MARC). Zaradi spremembe formata je spremenjen tudi nabor iskalnih polj v iskalniku, v pregledovalniku pa seznam atributov v osnovnem prikazu. V pregledovalniku je odslej aktiven tudi zavihek, ki omogoča prikaz zapisa v izvornem formatu MARC 21.
- V nabor podpolj, ki se pri prirejanju obstoječega zapisa ne prenesejo v nov zapis, je dodano polje 017.
- V pregledovalnik je tudi pri zavihkih **MARC** in **Standardni prikaz** dodan del okna, v katerem so vidne povezave z izbranim zapisom.
- Pri skupinah bibliografij BIB2XX – osebne bibliografije in BIB5XX – bibliografije skupin imamo odslej možnost vnašati, dopolnjevati in popravljati parametrske datoteke. Uporabimo metodo **Izpisovanje / Pripravi parametrske datoteke**.

V5.2-05, 30. junij 2013

- Pooblastila za kreiranje in urejanje bibliografskih zapisov so usklajena z dovoljenji, ki so definirana v dokumentu Ugotavljanje usposobljenosti za vzajemno katalogizacijo v sistemu COBISS.SI. Kategorije dovoljenj za kreiranje in urejanje bibliografskih zapisov so naslednje:
  - dovoljenje A – pooblastila za vzajemno katalogizacijo monografskih publikacij (knjig) ter za kreiranje zbirnih zapisov in zapisov za izvedena dela

- dovoljenje B – pooblastila za vzajemno katalogizacijo sestavnih delov in kontinuiranih virov
  - B1 – pooblastila za vzajemno katalogizacijo sestavnih delov
  - B2 – pooblastila za vzajemno katalogizacijo kontinuiranih virov
- dovoljenje C – pooblastila za vzajemno katalogizacijo neknjižnega gradiva
- dovoljenje D – pooblastila za vzajemno katalogizacijo antikvarnega gradiva
- Omogočeno je prevzemanje zapisov iz normativne baze podatkov LC/NAF. Zapisi so v formatu MARC 21 in se ob prevzemu v bazo podatkov CONOR.SI programsko pretvorijo v format COMARC/A.
- Za bibliografske zapise v odložišču je možno preveriti, v katerih lokalnih bazah podatkov knjižnic se nahajajo (metoda **Odložišče / Prikaži seznam knjižnic**). Odslej je možno seznam knjižnic tudi omejiti po skupinah sorodnih knjižnic (gumb **Prikaži izbor**).
- Za vgradna polja 421, 423, 481 in 482 je vnos v podpolje 1 urejen s pomočjo šifranta. Iz šifranta izberemo številko polja, ki ga vgrajujemo, skupaj z vrednostmi indikatorjev.

V5.2-03, 16.–17. marec 2013

- V meni **Iskanje** je dodana metoda **COBISS.Net**, s katero smo nadomestili metode za iskanje po posameznih bazah podatkov v mreži COBISS.Net (**COBIB.SR**, **COBIB.CG**, **COBIB.BH**, **COBIB.MK** in **COBIB.BG**). Z njo lahko iščemo po vseh vzajemnih bazah podatkov v mreži COBISS.Net hkrati, še vedno pa imamo možnost v iskalniku izbrati eno od vzajemnih baz podatkov in s tem iskati le po posamezni vzajemni bazi podatkov.
- Pri katalogizaciji člankov in sestavnih delov lahko z metodo **Prenesi kodo države za vir**, ki je dodana v meni **Urejanje**, programsko dodamo kodo države, ki velja za vir.
- V brskalnik je v razred **Bibliografski zapis** dodana metoda **Izvozi zapise**, s katero lahko iz lokalne baze podatkov izvozimo zapise v različnih formatih, npr. v formatih MARC 21, MARCXML (MARC 21 v xml), Dublin Core, COMARCXML. Metoda bo na voljo le knjižnicam, ki bodo to posebej zahtevale. Obstoječa izvoza zapisov v format MARC 21 (KAT-IZV-01) in format Dublin Core (KAT-IZV-02) preko segmenta COBISS3/Izpisi sta namenjena izvozu do 2.000 zapisov, medtem ko so izvozi iz razreda **Bibliografski zapis** namenjeni izvozu večje količine zapisov.
- Odslej lahko v brskalniku v razredu **Bibliografski zapis** izberemo tudi povezavo od zapisa za monografsko publikacijo na zapise za njene sestavne dele.
- V seznam atributov za prikaz rezultatov iskanja v bibliografskih bazah je dodan atribut *Sistem COBISS*. V podatkih za prikaz se izpiše dvočrkovna oznaka sistema COBISS.
- V iskalnik so dodana iskalna polja "Ključne besede", "Kraj založbe", "Zbirka", "Opombe" in "Enotni naslov".

V5.2-00, 8.–9. december 2012

- Dopolnili smo postopek shranjevanja polj iz bloka *6XX – Blok za vsebinsko analizo*. Katalogizator se lahko odloči, ali se bodo pri shranjevanju zapisa v COBIB polja za vsebinsko obdelavo prekrila ali pa se bodo ohranila tista, ki so bila v zapisu pred urejanjem.